TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MAKELA
SULO SYVÄNEN

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35 1 kuukausi... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.35 One month..... .50

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.
AUG. NIKULA, Manager.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyllä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, hafutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englannin kielestä suomennetaan vapaasti.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefoon: konttori 365, toimitus 832.

Vain siinä tapauksessa

"Työselkkausten rauhallinen sovittelu ja neuvottelut ovat kylläkin toivomisen arvoiset, mutta nykyisen puutteellisen teollisuusmoraalin vallitessa riippuu niiden kautta tuloksien saavuttaminen kuitenkin toisen tai toisen, tai kummankin riitapuolen mahdollisuudesta turvautua voimakkaampiin taistelutapoihin," kirjottaa Coast Seamen's Journal.

Aivan prikulleen niin. Vain siinä tapauksessa että työläisillä on voimaa pakottaa neuvottelijat ottamaan senkin äänen kuuluville, saadaan niistä tuloksia, muuten ei. Kun neuvottelijakunnan enemmistö, joka edustaa työläisvastaista puolta, tietää että työväestö alistuu sen päätöksiin vain siinä tapauksessa, että ne sitä tyydyttävät, mutta muussa tapauksessa menee lakkoon, niin tekee se myönnytyksiä, mutta jos se tietää, että työnantajien käsissä on voimakkaampi valtti kuin työläisillä, niin päätös on poikkeuksetta työläisille vastakkainen.

Ja tästä seuraa, että työriitojen rauhallinen sovittelu on mahdollista vain voimakasten unioitten turvissa. Mitä heikompia ovat uniot, sitä enemmän syntyy lakkoja ja sellaisia verisiä työselkkauksia, joista Yhdysvallat on tunnettu. Voimakasten unioitten vallitessa ne voidaan estää, sillä työnantajat hillitsevät voitonhimoaan aina siinä määrässä kuin pelkäävät unioitten voimaa.

Mutta työnantajien taholta käyty agitatsioni joka tähtää lakkojen poistamiseen ja työselkkausten alistamiseen sovitteluvaliokunnille, pyrkii poistamaan myöskin uniot. Kun ei kerran tarvitse tehdä lakkoa, niin ei tarvita uniotakaan, selittävät ne. Se on kavalaa pyrkimystä taisteluaseen anastamiseksi työväestöltä. Työselkkauksiin nähden pitää paikkansa se, että mitä voimakkaammin työläiset ovat varustettuja, sen vähemmin syntyy lakkoja.

Sosialistinenko vai porvarillinen hallitus?

Neljä kuukautinen kokemus sosialisteista ja porvareista puoliksi muodostetun senaatin toiminnasta on nyt antanut epäämättömän todistuksen mahdottomuudestaan käytännössä. Periaatteessa sitä jo pitivätkin mahdottomuutena teoreettiset ministerisosialismin vastustajat. Ositaisesta sosialistien osanotosta hallituksiin kun oli jo vähän sieltä täältä aikaisemmiltakin ajoilta asiantuntemusta ja kun ilman sitäkin pidettiin selvänä, että hallinnollinen yhteistyö kapitalismin ja sosialismin edustajien kesken on absoluuttinen mahdottomuus. Minkä vuoksi se on sula mahdottomuus, sen pitäisi Tokoin senaatista lähdön lopullinen syy ja aiheuttaja yksinkertaisemmillekin aivan päivän selvästi osottaa.

Kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän perusprinsiippinä on yksityisen yrittelijän tai yrittelijäin yhtymän riistämisvapauden ja pääoman kartuttamismahdollisuuksien turvaaminen.

Sosialismin perusprinsiippinä taas päinvastoin on ehkäistä tuo anastus ja riistäntä. Sen lopullinen päämäärä on kokonaan hävittää kapitalismi ottamalla kaikki tärkeimmät tuotannon välineet yhteiskunnalle. Näiden kahden toisillensa aivan vastakkaisten yhteiskuntakäsitteiden edustajain on mahdotonta työskennellä hallituksessa niin, ettei toinen tahi toinen niistä tunne edustamansa yhteiskuntasuunnan joutuvan sen tai tämän hallinnollisen toimenpiteen kautta kärsimään.

Tämän sovittamattoman ristiriitaisuuden ja ehdottoman etujen vastakkaisuuden vuoksi on sosialisteista ja porvareista kokoonpantu hallitus jo etukäteen tuomittu epäonnistumaan sekä omaan sisäiseen mahdottomuuteensa kukistumaan. Tuo epäonnistuminen on sitä varmempi, jos, kuten meillä Suomessa äskeisen senaatin kokoonpanossa, on pidetty silmällä tasaväkisyyttä, jolloin ei kumpikaan puoli voi edes toistaiseksi tilapäisesti sovelluttaa periaatteitansa toisarsissakaan asioissa käytäntöön.

Sosialistien ja porvarien yhteisesti muodostaman hallituksen kokoonpanosta on siis kerta kaikkiaan luovuttava. Sen meille "revisionisteillekin" jo nyt lienee tuo neljäkuukautinen kiusallinen ja katkera kokemus opettanut.

Porvaristo hoitakoon yksin tämän perikadon partaalle johtamansa valtion asioita siksi kunnes sen täytyy avoimesti myöntää, ettei se siihen pitemmälti kykene, kunnes sen täytyy tunnustaa, ettei kapitalistinen yhteiskuntajärjestelmä voi pitemmälti hallita asemaa. Mutta se aika ei ole vielä tullut. Vielä on kapitalismi liiaksi voimakas. Se luulee vielä voivansa jotain pelastaa. Antakaamme sen koittaa!

Porvaristo syyttää sosialismia anarkian esille loihtimisesta ja sosialistista hallitusta siitä, ettei se muka kyennyt anarkiaa hillitsemään. Saa nähdä pystyykö siihen porvarillinen senaatti lahtarikaarteineen? Ehkä toistaiseksi. Mutta siitä päättäen, että anarkistiset ilmiöt astuvat päiväjärjestykseen niissäkin maissa, missä porvaristo on hallitusohjissa, on hyvin epätodennäköistä, että nälän ja työttömyyden synnyttämä joukkojen tyytymättömyys voidaan vaimentaa patukoilla ja lyijyllä silloin kun työtä sekä leipää tarvittaisi.

Kävi kuinka tahansa, sosialidemokratisella puolueella ei ole näissä oloissa vielä muuta mahdollisuutta kuin pestä kätensä siitä verestä, mitä porvarilliset hallitusherrat tulevat lähitulevaisuudessa vuodattamaan. Aika tulee ja se tulee pian, jolloin porvaristo menehtyy vuodattamansa veren löyhkään. Siihen mennessä kootkoon sosialidemokraattinen puolue kokemusta ja oppia siitä miten uutta yhteiskuntaa on hallittava. Porvarillista yhteiskuntaa hallitkoot porvarit, vasta sosialistista hallitsevat sosialistit. — Kansan Lehdessä Eetu Salin.

Ranskan vähemmistösosialistit

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Oregon, October 31, 1917, as required by the Act of Congress October 15th, 1917.)

Ranskan vähemmistö- eli vallankumoukselliset sosialistit ovat eri mieltä enemmistön kanssa kahdessa pääasiallisessa kohdassa. Ensinnäkään ne eivät usko, että sota keskusvaltojen kanssa olisi välttämättä hävittänyt kansainvälistä työväenliikettä, ja ovat siis halukkaat jälleen samoin kuin ennen sotaakin toimimaan muidenkin maiden sosialistien kanssa, niihin luettuna Saksan ja Itävallan sosialistitkin, milloin sellainen yhteistoiminta suinkin käy mahdolliseksi. Toiseksi ne puolustavat pikaista rauhaa sillä perusteella että saksalaiset poistuvat Ranskasta ja Belgiasta ja muut seikat alistetaan neuvotteluissa ratkaistaviksi.

Vähemmistön kannatus puolueen jäsenistön keskuudessa on nopeasti kasvamassa. Se kävi huomattavalla tavalla selville tämän kuukauden alkupäivinä, jolloin kansallinen sosialistikongressi oli koolla Bordeauxissa. Jokainen radikaalinen esitys sai voimakkaan kannatuksen ja kun tuli esille kysymys sotavarojen puolesta äänestämisestä eduskunnassa, läpäsi esitys ainoastaan 218 äänen enemmistöllä, vaikka kaikkiaan annettiin 2886 ääntä. Aivan viime aikoihin saakka ei sotavarojen — joita ilman ei sotaa voida käydä — myöntämisen vakava vastustaminen olisi ollut ajateltavissakaan.

Vähemmistöryhmään kuuluu edustajakamarissa 38 edustajaa enemmistön noin 100 vastaan, koko eduskunnan jäsenmäärän ollessa 602.

Kuten ennen jo on selitetty, ei vähemmistö asettunut ollenkaan hallitusvastaiselle kannalle sodan alkuaikoina. Silloin uskottiin että sota tulisi olemaan verrattain lyhytaikainen ja kumoukselliskin kommunisti suosi Ranskaan hyökkäävän vihollisen vastustamista. Voidaanpa sanoa, että vuoden 1914 loppuun saakka ei Ranskan sosialistipuolueessa ollut poliittisessa merkityksessä vähemmistöä. Viimemainitun järjestivät toimimaan eräät entiset vallankumoukselliset ja jotkut vastaliittyneet sen jälkeen kuin läntisellä rintamalla sattunut pitkäaikainen tasaväkisyystila (deadlock) oli osottanut että sota tulee välttämättä kestämään vuosia, ellei koko miespolvea.

Ensimäisen julkisen askeleen ottivat kolme edustajaa, Pierre Brizon, Raffin-Dugens ja Alexander Blanc, jotka menivät Sveitsiin vuonna 1915, tarkotuksella kokoontua siellä saksalaisten sosialistijohtajien kanssa. Kokouksia pidettiin Klienthalin ja Zimmerwaldin kylissä. Minkälainen ohjelma — jos minkäänlaista — siellä hyväksyttiin, ei ole koskaan tullut julkisuuteen, mutta tiettyä on, että rauhan mahdollisuuksista ja kansainvälisen sosialistijärjestön toiminnan jälleen herättämisestä keskusteltiin avoimesti.

Näiden kokousten Ranskassa aiheuttama hälinä ei ole vieläkään tauonnut. Brizonin, Raffin-Dugensin ja Blancin leimasi porvaristo maankavaltajiksi, ja useat sotaa kannattavat sosialistitkin hylkäsivät heidät. Pilkkanimi "klienthalilaiset" kohdistettiin heihin suurella ylenkatseella. Ryhdyttiin toimenpiteisiin sellaisten kokousten edelleen pitämisen estämiseksi puolueettomissa maissa, ja tarpeetonta sanoa, Saksan hallitus oli yhtä tarmokas riistäessään sikäläisiltä sosialisteilta matkaluvan saannin mahdollisuudet.

Tarmokkaat ranskalaiset edustajat olivat kuitenkin jo saavuttaneet sen mitä silloisissa oloissa voidaan odottaa. Heidän Sveitsin matkansa vaikutti elähyttävästi kaikkiin kansainvälisyyden kannalla oleviin. He palasivat kotiaan tehdäkseen osansa nykyisin itsetietoisen vähemmistön muodostamisessa.

Oli ikävä juttu, ettei yksikään niistä kolmesta kyennyt kehittymään kansalliseksi johtajaksi. Raffin-Dugens ja Blanc ovat jääneet melkein syrjään, samalla kun heidän voimakkaamman toverinsa Pierre Brizonin tehtävä on rajottunut vain agitaattorin toimeen, propagandan harjottamiseen enemmän kuin johtamiseen.

Brizonin pääominaisuutena on pelottomuus, — pelkkä eläimellinen rohkeus, jota ei mikään voi lannistaa. Palattuaan Sveitsistä alkoi hän ajaa rauhanaatetta edustajakamarissa sellaisella innolla, jolle ainoastaan Liebknechtin toiminta Saksassa vetää vertoja. Hän puhui kaikissa mahdollisissa tilaisuuksissa, tuomiten sodan kapitalistisena paheena, ja selittäen että Ranska oli Marnen taistelun voittamisella saavuttanut ainoan oikeudellisen päämääränsä, pysäyttäessään maahanhyökkäävän vihollisensa. Hän osotti että rauha voidaan aikaan saada järkevällä toiminnalla ja antautumalla neuvotteluihin Saksan kanssa vallotetun alueen takaisin luovuttamisesta. Sellaisten vallotushaluisten liittolaisten, kuin Englannin ja imperialistisen Venäjän suunnitelmien takia ei saisi vuodattaa yhtään tippaa ranskalaista verta.

Tämä aate oli vuoden tai pari ennenaikaista. Se saattoi Brizonin epäsuosioon varsinkin politikoitsijain keskuudessa. Porvarillinen sanomalehdistö panetteli häntä, samalla kun sosialistinen ei voinut asettua kannattamaan hänen suunnitelmiaan. Edustajakamarissa huudettiin hänet ensin alas ja sitte kohdeltiin pahoin, raivostuneitten edustajien heitellessä häntä mustepulloilla ja viivottimilla. Useassa tapauksessa jättivät edustajat istuimensa, käyden hänen käsiksi, repien häntä parrasta, sylekseen hänen silmilleen, vieläpä lyödenkin häntä. Hänet asetettiin syytteeseen milloin sellainen vain suinkin oli mahdollista ja sulettiin istunnoista useita kertoja vuoden 1915 ajalla milloin viisitoista päivää, milloin pitempi aika kerrallaan.

Mutta hän vastasi aina hyökkäyksiin lannistumattomalla tarmolla ja voimalla. Hän oli ministerien kauhuna niiden ilmestyessä edustajahuoneesen selityksineen hallituksen toimenpiteistä. Useita kertoja saivat kabinetin jäsenten huolellisesti laaditut ylistelyt osakseen hänen leikkaavan "alas sota"-huutonsa.

Kun rahaministeri Ribot esim. vuoden 1916 syksyllä julisti toisen kansallisen sotalainan saadun onnellisesti kokoon, odotti Brizon siksi kunnes ministeri välttämättä lausui sanan "voitto", jolloin Brizon keskeytti hänet, huutamalla: "ainoa voitto mitä me vaadimme on rauha."

Edustajahuoneessa syntyi tavaton meteli, mutta joka kerta kun järjestys saatiin palautetuksi ja Ribot koetti alkaa uudelleen siitä mihin oli lopettanut, huusi Brizon:

"Voitto, niin — mutta voitto rauhan kautta!"

Lopulta hän joutui tavallisen pahoinpitelyn uhriksi ja sulettiin pois edustajakamarista lyhyeksi ajaksi.

Brizon on ollut vain äänenä — järkevä raivokkuudessaankin, sorääni, mutta pakottava. Muuan hänet lähemmin tunteva henkilö kertoi minulle viime joulukuulla että hänen persoonallinen kirjeenvaihtonsa, joka hänen Klienthalista palatessaan oli noin sata kirjettä viikossa, on kohonnut vuoden 1916 ajalla noin kolmeentuhanteen kirjeeseen viikossa, tullen enimmäkseen sotilailta, jotka kiittelevät hänen suhtautumistaan sotaan.

Useita muita kyvykkäämpiä johtajia on toiminut hiljaisemmin taaempana. Näistä on ehkä vaikutusvaltaisin Jean Lonquet, Seinen piirin edustaja.

Lonquetin isä oli tunnettu ranskalainen radikaali, joka eli pitkän aikaa Lontoossa, mennen siellä naimisiin Karl Marxin tyttären kanssa. Jean syntyikin Lontoossa. Ja vaikka perhe palasikin Pariisiin hänen ollessaan vielä lapsi, ennätti hän tutustua perinpohjin englanninkieleen. Hän onkin nykyisin yksi niitä harvoja ranskalaisissa valtiomiespiireissä, jotka voivat perusteellisesti käyttää englanninkieltä. Yksityisessä elämässään on hän asianajaja, hyvällä suurkaupungin liikkeellä, sekä kirjottelee usein myöskin radikaaliseen sanomalehdistöön.

Lonquet on voimakas kansainvälisyyden kannattaja. Useat pitävätkin häntä nerokkaimpana Ranskan sosialistisessa liikkeessä; yhtenä sellaisista, joka olemalla konservatiivi kumoukselliseen sijasta, voisi riistää puoluueensa johtajavallan Albert Thomasilta. Vähemmistön nykyinen kanta on suuressa määrässä seurauksena hänen järjestämiskyvystään.

Hänen suhdettaan sotaan kuvaa osittain seuraava hänen viime kesäkuulla Amerikaa varten antama lausuntonsa:

"Kukaan ei suostuisi minkäänlaiseen rauhaan. Jos meidän olisi valittava kunniattoman rauhan, joka vieläkin enemmän raastaisi maatamme, tai sodan välillä, niin jokainen valitsisi sodan edelleen jatkamisen. Mutta on olemassa muitakin mahdollisuuksia, ja Ranskan kansa vaatii aina enemmän ja enemmän että sodasta on päästävä pois kunnialla, mutta pian."

Muita vähemmistöpuolueen huomatuita henkilöitä ovat edustajat Pressemane, Mistral ja Sixte-Quenin. Kaikki ne ovat miehiä, joita tullaan kuulemaan silloin kun sosialismin koko mahti tunnetaan Ranskassa. Vailla edustusta hallituksessa ei vähemmistö ole luonnollisesti voinut saada aikaan muutoksia kansallisessa ja kansainvälisessä politiikassa. Sen toiminta on ollut enimmäkseen agitatsionin harjottamista puolueen jäsenten ja ei-sosialististen ainesten keskuudessa. Suurin osa sen tehokkaimmasta toiminnasta on tapahtunut salaisuudessa. Huolimatta tarkasta sensuurista, on kiellettyä kirjallisuuttakin onnistuttu levittää kansan keskuuteen. — New York Call'issa Walter Adolphe Roberts.

MAILMANKATSOMUKSIA

KANSANVALTAA SAKSALAISILLE.

Eräs Detroitissa, Mich., asuva mies on keksinyt uuden pommilaitteen, joka lennättää piikkilankaa luotien asemesta. Keksijä vakuuttaa, että hänen pomminsa levittää piikkilankaa laajalle alalle, kietoen siihen kokonaiset komppaniat vihollisia.

Lyhyesti sanoen, pommissa on vaihautamörssärin putkeen soveltuva runko, joka liittyy räjähdysaineita sisältävään keskuskammioon; rungossa on koteloita, joihin piikkilankakäärröt on sovitettu, sisemmästä päästään pommin runkoon kiinnitettyinä. Pommin räjähtäessä piikkilanka-kotelot lentävät kuin luodit eri suunnille, hajotellen piikkilankakierteitä kaikkialle. Sytytyslangan pituudella voidaan määrätä räjähtämisaika etäisyyden mukaan.

— — —

VOROT KIINNI.

Friscosta karannut ryssän pappi, jonka nimeksi silloin ilmotettiin Vladimir Dvomilsoff, mutta nyt Vasili Dvornikoff (viimemainittu nimi lienee oikea, sillä aika "vornikka" se on papiksi), on tavattu Buenos Airesissa, Argentiinassa. Toimiin on ryhdytty sekä hänen että pastorska Rose V. Alexandroffin vangitsemiseksi siellä ja luovuttamiseksi Yhdysvaltain viranomaisille. Selville on nim. saatu, että tuo hurskas pariskunta oli matkalle lähtiessään, paitsi pastori Alexandroffille kuuluvia lähes $19,000, kähveltänyt eräältä friscolaiselta jalkineliikkeeltä 450 paria jalkineita. Hyvin siis olivat varustautuneet pitemmänkin matkan varalta.

Pariisista ilmotetaan, että sikäläiset venäläiset sanovat ent. Venäjän keisarinnan joutuvan myös oikeuteen vastaamaan kruunun kalleuksien varkaudesta. Niinkuin ennen olemme kertoneet, oli hän salaa toimittanut Saksaan Venäjän valtiolle kuuluvia jalokiviä ja muita kalleuksia. Tarkastuksessa näet huomattiin, että keisarillisen kruunun jalokivet, samaten kuin Eremitaashi- ja Talvipalatsin määrättömän kallisarvoiset seinäverhot olivatkin jäljennöksiä; alkuperäiset oli viety maasta vallankumouksen pelossa, säilytettäviksi Romanoffin suvun varalle. Pääasiallisesti tämän varkauden nojalla tulee ent. keisarinnaa syytettäväksi maan viholliseksi, vaikka lienee häntä vastaan muitakin näytöksiä.

— — —

KHAT—"PARATIISIN KUKKANEN."

Väsyneenä ja haluttomana ollessaan europalainen turvautuu alkoholiin virkistykseksen; iloissaan hän nauttii viiniä, tullakseen yhä iloisemmaksi. Samalla tavoin kiinalainen palvoo "valkoista impeä," unikukan mehua, ooppiumia; intialaiset pureksivat bang-hampun lehtiä, ja länsi-afrikalaiset etsivät lohdutusta kola-pähkinöistä.

Jemenin arapialaisille on khat suurenarvoisempi kuin mikään edellämainituista onkaan palvojilleen. Se ei ole huumaava eikä unettava, vaan kiihottava kuin alkohooli. Mutta siinä ei ole, kuten alkohoolissa, paholainen kätkettynä, vaan tenhotar. Khatin nauttija kertoo teille, että jos hän antautuu tämän tenhottaren valtaan, se johtaa hänet autuaitten maille. Siksipä hän nimittääkin tätä kasvia "paratiisin kukkaseksi." Kuinka ja milloin khat tuotiin Jemeniin, siitä ei ole varmuutta. Kasvitieteilijät arvelevat sen tuoduksi Harrarista Abessiiniasta, useita vuosisatoja takaperin. Itämaiden viisasten keskuudessa säilyneen perinnäistiedon mukaan toi sheikki Ibrahim Abou Zarbayn noin v. 1430 sen Hodeidaan Ethiopiasta eli Abessiiniasta. Mutta jos sitä kysyy keltä hyvänsä Jemenin arapialaiselta, niin hän vastaa, että se on heillä "aina ollut; Allah antoi sen meille alussa, voidaksemme unhottaa rasituksemme ja tuskamme."

Vastoin niiden yleistä luuloa, jotka ovat asiasta jotain tietävinään, ei khatia koskaan käytetä juomana, vaan yksinomaan sen tuoreita lehtiä pureskellaan. Nuorimmat lehdet ovat parhaita. Niiden maku on imelähkö, hieman kuivattava, ei epämiellyttävä europalaisenkaan suussa, mutta ei vähäkään viekotteleva. Keitettäissä lehdet menettävät enimmän osan voimastaan, ja juoma suuresti maistuu samanlaiselta kuin ne viininlehvä-"paperossit", joita amerikkalaiset poikaset käyttävät nautinnokseen(?). Vanhat lehdet ovat sitkeitä, ja niiden luulisi pystyvän parkitsemaan paksunahkaisenkin kielen.

Milä tavoin khat oikeastaan ihmiselimistöä myrkyttää, siitä ei vielä koskaan ole saatu täyttä selvyyttä. Se varmasti on kiihotusaine ja vaikuttaa milt'ei hetipaikalla aivoihin ja hermosoluihin: alakuloisinkin mies tulee sen vaikutuksesta iloiseksi ja masentuneinkin reipastuu. National Geografical Magazinen kirjottaja ei sano havainneensa ainoatakaan tapausta, missä sen käytöstä joko heti taikka myöhemmin olisi esiintynyt epämieluisia vastavaikutuksia tai huonoja jälkiseurauksia, niinkuin muista kiihotusaineista on.

PAPERIHERRAT SUOMEN "TYÖMIESTÄ" AHDISTAMASSA.

Viime viikko pidettiin kokonaan "paperipulaa", josta syystä voimme antaa vain 6-sivuisia numeroita, kertoo "Työmies" elokuun lopulla. Samaa uhkaa tämäkin viikko.

Ja Paperiyhdistys ei ole millänsäkään rikkoessaan sopimusta ja aiheuttaessaan "Työmiehelle" ja sen lukijakunnalle vahinkoa ja kiusaa.

Nämä lailliset paperiherrat eivät ole toppanaankaan harjottaessaan ylilämainittua menettelyä, vaikka heidän ja "Työmiestä" kustantavan yhtiön välillä on syyskuussa v. 1913 tehty sopimus, jossa säädetään: "Suomen Paperiyhdistys sitoutuu allekirjottaneelle Työväen Sanomalehtiosakeyhtiölle toimittamaan ja allekirjottanut (T. S. O. Y.) Suomen Paperiyhdistykseltä ottamaan koko tarpeensa sanomalehtipaperia viiden (5) vuoden aikana luettuna 1 päivästä tammikuuta 1914."

Siinä reklementti, joka selvyydessä ei selityksiä kaipaa.

Kun paperin saantia on nyt aivan viime aikoina alettu erikoisesti vaikeuttaa, nyt kun suuret poliittiset tapahtumat vaatisivat työväen lehtienkin palstoja entistä enemmän ja alkava vaalitaistelu myös, niin näyttää paperiherrojen menettely sitäkin mustemmalta ja voi sen vaikutteiksi arvella muutakin kuin pelkkää rahannälkää, jota he, jos ketkä ovat saaneet tämän tilanteen aikana tyydyttää. Näytteeksi siitä minkälaisia tarjouksia Paperiyhdistyksen taholta "Työmiehen" paperitarpeen tyydyttämiseksi tehdään, mainittakoon, että sieltä on ilmotettu annettavan 76,000 kg. paperia kuukaudessa, kun sen sijaan "Työmiehen" 85,000 kappaleen painoksen vaatima kuukautinen paperimäärä on noin 135,000 kg., joten vajaus tämän mukaan on 59,000 kg.

— — —

Muodit lujille.

Ranskan sotilashallinto on lähettänyt Pariisin etevimmille vaatetusliikkeille määräyksen, jonka mukaan tulevalla syys- ja talvikaudella ei naisten pukuun saa käyttää kangasta, olipa se villa-, silkki- tai mitä vaatetta hyvänsä, enempää kuin 4½ metriä (noin 4 yardia 33 tuumaa). Äskeisin niin muodissa olleet korkearuojuiset naisten kengät ovat nyt ankarasti kielletyt. Näitä määräyksiä vastaan rikkovia muotikauppiaita ja jalkinetehtaillijoita uhataan ankaroilla rangaistuksilla, vieläpä liikkeen sulkemisellakin.

— — —

Eitel,

Saksan keisarin toisen pojan nimi, kuuluu olevan nykyaikainen muoto nimestä "Attila".

Suomen porvaripuolueitten viime vaalijulistuksesta

kirjottaa Kansan Lehti:

Häpeämätöntä parjausta ja ruokottomia valheita.

Suomalaiset porvaripuolueet — suomettarelainen, nuorsuomalainen ja niiden yhteinen, salavuoteudessa siitetty, epäsikiö "kansanpuolue" — ovat antaneet julkisuuteen vaalijulistuksensa. Siitä saadaan nähdä, millä pohjalla tuo porvariyhtymä käy uusiin vaaleihin, jotka meille on laittomasti määrätty.

Vaalijulistus ei millään tavalla erca siitä sisällön likaisuudessa, joka nykyisin löyhkää vastaan miltei jokaisesta suurten porvaripuolueiden lehdestä. Näyttää siltä kuin olisi vaalijulistukseen siivilöity kaikki roskaisin kuona siitä ulostuksesta, jonka porvarilehdet ovat päästäneet ilmoille kirjaltajalakon jälkeen. Kun niillä on rästissä useamman viikon haukkumiset, niin on sisällön täytynyt nyt olla sitä tehokkaampaa. Kaiken tuon ovat hydistyneet porvaripuolueet nyt tiivistettynä koonneet yhteiseen vaalijulistukseensa.

Julistus on ensimäisistä sanoistaan alkaen kohdistettu herjaavaksi syytökseksi tämän maan työtätekevien luokkien puoluetta vastaan. Siinä toistuu ensinnäkin porvarien ahkerasti käyttämä väite, että sosialidemokratit nykyisessä eduskunnassa "käyttivät tarjona olleita suuria mahdollisuuksia kansamme itsenäisyyden laajentamiseksi niin, ettei sen hyväksi mitään saavutettu." Se on mitä häikäilemättömintä tosiasiain vääristelyä. Ensinnäkään ei tuon kokoomuksen pitäisi tähän asiaan sekottaa mitään "itsenäisyyttä", siillä ovathan heidän miehensä varsin kiihkeästi tapelleet kaikkia itsenäisyyteen vivahtavia pyrkimyksiä vastaan. Jopa on tässä menty niin pitkälle, että on julistettu kansamme kypsymättömäksi täydellistä sisäistä itsemääräämisoikeuttakin käyttämään.

Eduskunnan sosialistinen enemmistö ajoi tällä kertaa tuota täydellisen itsemääräämisoikeuden asiaa ja ajoi sitä niin tarmokkaasti, että se on saanut vastaansa kaikki Suomen sisäiset ja ulkonaiset viholliset.

Kansanvallan edustajat eduskunnassa käyttivät tarjona olleita mahdollisuuksia niin, että todellakin saatiin aikaan jotain, saatiin laki Suomen korkeimman valtiovallan käyttämisestä. Se on laillisesti syntynyt laki eikä kukaan voi sen pätevyyttä kieltää. Niillä, jotka tahtovat sen tehdä, ei ole siihen mitään laillista oikeutta, sillä heille ei asia ollenkaan kuulu. Lain pätevyys ei suinkaan riipu siitä, antaako Venäjän väliaikainen hallitus sille tunnustuksensa vaiko ei. Me tietysti hartaasti toivomme, että Venäjän vallan nykyiset haltijat antaisivat sille tunnustuksensa, jolloin asia saataisiin hyvässä sovussa ratkaistuksi, mutta vaikka he asettuvat vastaankin, ei se yhtään vaikuta lain pätevyyteen.

Kuinka ulkokultaiselta kuuluukaan noiden tosiasiain jälkeen porvarikokoomuksen julistus, että heidän tarkotuksenaan on "pyrkiä saavuttamaan laaja ja turvattu itsenäisyys ja että Suomen oikeus omien asiainsa ratkaisemiseen on viipymättä toteutettava." Sitäkö halua todistaa heidän toimensa nykyisessä eduskunnassa "valtalakia" käsiteltäessä? Hehän koettivat löytää rumimmat sanat mustatakseen koko hankkeen täydellisen itsemääräämisoikeutemme saavuttamiseksi. Ja siihen suuntaanko ovat käyneet kirjotukset sellaiset kuin Nikolai Romanoffin entisen senaattorin, vanhoillisuudestaan kuulun haaskan, vapaaherra R. A. Vreden kirjotus kaikissa pääkaupungin porvarilehdissä? Tahdottiinhan siinä tehdä uskonkappaleeksi, että meidän täytyy jättäytyä kaikessa Venäjän virkavallan armoille. Herrat ovat nähneet sen ainoaksi turvaksi kansanvaltaa vastaan. Siihen suuntaan se heidän "itsenäisyys"-harrastuksensa menee. Onkohan oikein kansan uskoa hetken tärkein asiansa tuollaisiin käsiin?

Porvarien vaalijulistuksen kukkasena on kuitenkin seuraava kappale:

"Sen ajan kuluessa, jonka sosialidemokratinen puolue on vallinnut sekä Suomen eduskunnassa että sen hallituksessa, on elämä maassamme syösty anarkian tilaan. Lain turva on hävitetty ihmisten hengeltä, tavaralta ja vapaudelta; väkivalta, mielivalta ja vastuuttomien joukkojen sorto on päästetty valloilleen. Tästä tilasta on kansamme välttämättä pelastettava. Se tapahtuu ainoastaan jos eduskuntaan nyt saadaan sellainen enemmistö, joka palauttaa maahamme lain herruuden, kansalaisvapauden ja työrauhan."

Noin rohkean törkeitä syytöksiä katsoo porvarikoomus arvolleen sopivaksi tehdä julkisessa asiakirjassaan. Syytetäänhän siinä sosialidemokraatteja ilman kursailematta, anarkian synnyttäjäksi maahan. Siinäkin on tosiasia käännetty miltei täydellisesti päälaelleen. Herraspuolueet visusti vaikenevat siitä, että heidän puoluelaisensa riistämiselläänovat saattaneet ihmisten elämän helvetiksi maan päällä. Sitten ovat he ylentäneet tuotteidensa hinnat niin kohtuuttomiin, ettei työllään elävä ihminen parhaalla tahdollaankaan ole riittävästi päässyt elintarpeihin käsiksi, ja heidän hallitusherransa ovat olleet auttamassa heidän pyrkimyksiään korottamalla rajahintoja. Ja loppujen lopuksi on nälän kynsissä tappelevien joukkojen keskuuteen lähetetty porvarien provokaattoreita ylyttämään nälkämellakoita, jotta saataisiin aikaan sekasortoa, päästäisiin syyttämään anarkiasta sekä pamputtamaan ja ampumaan noita ylytettyjä joukkoja.

Herrain julistuksessa esitetään jo resepti kansajoukkojen toiminnan kuristamiseksi. He lupaavat "palauttaa maahamme lain herruuden, kansalaisvapauden ja työrauhan." Herraskieleltä tavallisen työläisen ymmärrettävälle kielelle käännettynä merkitsee se: luokkatuomioita, poliisipamppua ja rikkurivaltaa. Siihen haluavat herraspuolueet nyt vaaleissa kansalta valtakirjaa.

Poliisiharrastukset ovat olleet julistuksen laatijoilla niin kovasti päässä, ettei tavanmukaisia — myöhemmin petettäviä — edistystyölupauksia ole kuin hiukkasen pistetty rakoon. Luvataan vain korjata maalaisoloja rasittavia epäkohtia ja tehdä torppareista ja maattomista velkaisäntiä. Siinä koko autuus.

Tämän katkerasisuksisen julistuksen loppuosa on pettävästi hunajalla sivelty. Sanotaan kauniisti, "että isänmaan kohtaloita ohjaamaan nyt on saatava eduskunta, joka kykenee Suomen vapauden asiata oikein ajamaan, kukistamaan keskuudestamme mielivallan ja sekasorron, viemään kansaamme eteenpäin inhimillisen edistyksen tiellä." Julistuksen laatijat nähtävästi uskovat, että kunhan ensin rotevasti valehtelee ja päälle lausuu jonkun kauniin sanan omista hyvistä tarkotuksistaan, niin valitsijat kyllä antavat itsensä pettää.

Järjestömme asioita

WASHINGTONIN VALTIOJÄRJEST. PUHUJA TOV. LEO LEINO PUHUU

Raymondissa, lauantaina ja sunnuntaina, 3 ja 4 p.
Winlockissa, tiistaina 6 p:nä.
Independencessä 7 ja Lincoln Creek'issä 8 p:nä.
Grays Harboriin saavun perjantaina 9 p:nä.